

บทที่ 5

บทสรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นในปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ประชากรเป็นกลุ่มนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคทั้ง 4 ชั้นปี จำนวน 352 คน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 3 และ 4 ที่พักอยู่ในหอพักของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค และผ่านการขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย โรงพยาบาลแมคคอร์มิค จำนวน 222 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 172 ฉบับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาความตรงของเนื้อหา และนำมาทดสอบกับนักศึกษาทั้ง 3 ชั้นปี โดยการสุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ตามวิธีของ ครอนบาค ได้ระดับความเชื่อมั่น .87 นำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนในเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาก่อนนำไปใช้จริง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามด้วยตนเอง ในเดือน พฤศจิกายน 2541 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 98.3 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.9 มีอายุระหว่าง 18-21 ปี ทั้งหมดมีสถานภาพโสด ร้อยละ 51.2 อยู่ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 44.2 สอบเข้าเรียนมหาวิทยาลัยรอบที่ 1 ร้อยละ 47.1 มีเกรดเฉลี่ยสะสมมัธยมปลายอยู่ระหว่าง 2.01-2.50 ร้อยละ 44.8 มีเกรดเฉลี่ยปัจจุบันอยู่ในช่วง 2.01-2.50 ร้อยละ 19.8 เคยทำงานด้านบริการสุขภาพก่อนเข้ามาเรียนซึ่งส่วนใหญ่เคยทำมา 2 ปี ร้อยละ 44.2 มีผู้อุปการะเป็นพ่อแม่ ร้อยละ 33.7 ได้รับความรู้จากการศึกษาทั้งการกู้ยืมจากรัฐบาลและจากโรงพยาบาลต่างๆ ร้อยละ 55.2 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนอยู่ในช่วง 1,601-2,700 บาท ร้อยละ 40.7 มีเหตุผลในการเลือกเรียนพยาบาลเนื่องจากคิดว่าเรียนจบแล้วมีงานทำ ร้อยละ 25.0 มีความชอบและสนใจในวิชาชีพนี้ และร้อยละ 19.2 ผู้ปกครองให้มาเรียนวิชาชีพนี้

ส่วนที่ 2 การรับรู้ในวิชาชีพการพยาบาลในด้านต่างๆ

นักศึกษามีระดับการรับรู้ในด้านตนเองและครอบครัวมากที่สุดในการรับรู้เกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลว่ามีคุณค่ามาก มีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม (6.37) เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องจากสังคม (5.57) มีการช่วยเหลือดูแลเมื่อบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วย (6.32) ในด้านสังคมเห็นว่างานพยาบาลเป็นงานที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผู้ป่วยและญาติ (6.47) สามารถให้บริการทั้งใน

โรงพยาบาลและในชุมชนได้ (6.39) ด้านวิชาชีพ สามารถศึกษาต่อเพื่อพัฒนาวิชาชีพได้ (5.77) และสามารถทำวิจัยได้ (5.76) มีการรับรู้ในระดับมากในด้านตนเองและครอบครัวเกี่ยวกับอาชีพพยาบาลเป็นอาชีพที่ทำรายได้ดี (4.91) มีความมั่นคง (5.18) และได้รับ สวัสดิการดีกว่าวิชาชีพอื่น (4.51) ในด้านสังคมและวิชาชีพมีการรับรู้ในระดับมากเกี่ยวกับสามารถสอนและให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ญาติและผู้ป่วยได้น้อย (5.21) เป็นวิชาชีพที่ขาดแคลน มีคุณค่าและประโยชน์ต่อสังคม (4.56) มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านการศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง (5.53) และยังไม่ทราบบทบาทที่แท้จริงของพยาบาล (5.17) ค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านตนเองและครอบครัวอยู่ในระดับมาก (4.57) ค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด (5.65) และ ค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านวิชาชีพอยู่ในระดับมาก (5.55)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นสภาพแวดล้อมในสถาบัน

1. ภายในหอพัก

ด้านความเป็นสัดส่วนและความสะดวกในหอพัก นักศึกษามีความเห็นว่าเป็นเหมาะสมดีแล้วเกี่ยวกับเมื่อพักในหอพักของคณะมีความสะดวกในการเดินทางติดต่อกับสถานที่ต่างๆ (4.43) จากข้อคิดเห็นของนักศึกษาร้อยละ 29.4 เห็นว่ามีความเป็นสัดส่วนและสะดวกดี และกิจกรรม สันทนาการในหอพักมีน้อยเกินไป (4.60) เห็นว่าปัจจัยที่ควรปรับปรุงแก้ไขเป็นส่วนใหญ่เกี่ยวกับการมีอุปกรณ์สำหรับการนันทนาการไม่เพียงพอ (2.29) มีระบบสื่อสารเช่น โทรศัพท์ โทรทัศน์หรือหนังสือพิมพ์ ไม่เพียงพอ (2.49) และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีน้อย (2.80) ส่วนค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาที่เห็นว่าควรปรับปรุงคือด้านกิจกรรมการเรียน (3.31) นักศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัจจัยที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ มีความสะดวกในการไปใช้บริการห้องสมุด (5.61) และเห็นว่าเป็นเหมาะสมดีแล้วเกี่ยวกับเพื่อนร่วมห้องพักมีอิทธิพลทำให้การเรียนดีขึ้น (4.37) สะดวกในการทำแบบฝึกหัดหรือทำรายงานร่วมกับเพื่อน (5.40) และสะดวกในการพูดคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับการเรียนและปรึกษาหารือ (5.42) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านกิจกรรมการเรียนมีความเหมาะสมดี (4.47) ในด้านกฎระเบียบหอพักนักศึกษาที่มีความเห็นว่าเป็นเหมาะสมดีเกี่ยวกับแม่บ้านหอพักดูแลในด้านกฎระเบียบอย่างถูกต้องและเป็นธรรม (4.22) ส่วนที่เห็นว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นส่วนใหญ่ เกี่ยวกับกฎระเบียบมีความลำสมัย (2.42) อาจารย์ประจำหอพักเคร่งครัดมากเกินไป (2.70) อยู่หอพักของคณะต้องเข้าร่วมกิจกรรมของคณะมากเกินไป (2.51) และการมีกฎเข้าห้องนมัสการทุกเช้า (2.05) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านนี้อยู่ในระดับควรปรับปรุงแก้ไขเป็นส่วนใหญ่ (2.78)

2 การเรียนการสอน

วิธีการสอนของอาจารย์เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาพอเหมาะ (4.24) นักศึกษาเห็นว่าเป็นเหมาะสมดี ส่วนการสอนของอาจารย์เร็วเกินไป จนจบบันทึกไม่ทัน (2.61) มีความเบื่อหน่ายต่อเนื้อหาที่สอนที่ซ้ำซาก (2.65) และเนื้อหาในวิชาที่สอนมีมากเกินไป (2.63) นักศึกษาเห็นว่าเป็นควรปรับปรุงแก้ไขเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านนี้อยู่ในอยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุง (3.25)

ในด้านสื่อการสอน นักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมดีเกี่ยวกับการให้บริการของห้องสมุดเป็นที่น่าพอใจ (4.76) นอกนั้นอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านนี้อยู่ในระดับที่ควรพิจารณาปรับปรุง (3.95) และในด้านบรรยากาศในการเรียนนักศึกษาเห็นด้วยว่ามีเหมาะสมดีเกี่ยวกับขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวน นักศึกษา (4.82) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านนี้อยู่ในระดับควรปรับปรุง (3.95)

3. ความสัมพันธ์กับอาจารย์ที่ปรึกษา

นักศึกษาเห็นด้วยในระดับควรปรับปรุงในด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับอาจารย์ เช่น อาจารย์ไม่มีความสนิทสนมและช่วยเหลือนักศึกษาอย่างเพียงพอ มีเวลาให้นักศึกษาเข้าไปปรึกษาปัญหาต่างๆ เลือกลงใจและให้ความช่วยเหลือนักศึกษายบางคน ในด้านการเรียน นักศึกษาเห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมดีเกี่ยวกับการที่อาจารย์มีส่วนช่วยกระตุ้นนักศึกษาให้มีความกระตือรือร้นในการเรียน (4.50) ช่วยแนะแนววิธีการเรียนให้กับนักศึกษา (4.35) แต่ไม่ค่อยคิดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ (4.44) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านนี้อยู่ในระดับควรปรับปรุง (4.19)

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

ในด้านการนิเทศงานของอาจารย์ นักศึกษาเห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมดีเกี่ยวกับ จำนวนอาจารย์มีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบ (4.52) และมีความสนใจดูแลนิเทศ นักศึกษาอย่างทั่วถึง (4.53) ส่วนเรื่องการไม่ได้รับคำแนะนำจากหัวหน้าตึกหรือที่พยาบาลเพียงพอเห็นด้วยว่าควรปรับปรุง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านนี้อยู่ในระดับควรปรับปรุง (4.00) ในด้านการมอบหมายงานนักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมดีแล้วเกี่ยวกับการรับมอบหมายงานมีความเหมาะสม (4.55) และได้รับการช่วยเหลือในการทำงานจากทีมงานเป็นอย่างดี (4.27) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านนี้อยู่ในระดับควรปรับปรุง (4.06) ส่วนในด้านการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมดีเกี่ยวกับการมีเวลาในการเตรียมตัวฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย (4.26) และสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยได้ดี (5.01) ส่วนการให้การพยาบาล ผู้ป่วยแต่ละตึกที่ไม่เหมือนกันไม่เกิดความสับสน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมในด้านนี้อยู่ในระดับควรปรับปรุง (3.94) และในด้านสถานที่ฝึกงาน เห็นว่ามีความเหมาะสมดีเกี่ยวกับมีความสะดวกในการขึ้นฝึกปฏิบัติงาน(4.75) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในด้านนี้อยู่ในระดับควรปรับปรุง (3.77)

อภิปรายผล

1. การรับรู้ในวิชาชีพ

จากผลการวิจัย เหตุผลในการเลือกเรียนพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ เห็นว่าจบแล้วมีงานทำ มีความชอบและสนใจในวิชาชีพนี้ และผู้ปกครองสนับสนุนให้มาเรียนซึ่งจะส่งผลต่อการรับรู้ของนักศึกษา ที่ว่า วิชาชีพพยาบาลมีคุณค่ามาก มีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม มีเกียรติและได้รับการยกย่องจากสังคม ไม่เสี่ยงต่อการติดโรค ได้ช่วยเหลือดูแลบุคคลในครอบครัวเมื่อมี

การเจ็บป่วย ทำรายได้ดีมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กิ้นซ์เบิร์ก (Ginzberg, 1951 อ้างใน ไพบูลย์ ใจชอบธรรม, 2532:21-22) ได้ศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ พบว่า สิ่งที่เขาต้องการ คือ เงิน เกียรติ ซึ่งสอดคล้องกับการอธิบายของ สตีล และฮาร์มอน (Steel and Harmon อ้างในรัตนาทองสวัสดิ์, 2532:37) ได้อธิบายว่า วิชาชีพการพยาบาลเป็นอาชีพที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ ได้รับการยกย่อง มีความเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเอง มีความสง่างามของเครื่องแบบ มีการสัมผัสกับชีวิตความทุกข์ทรมานจากความเจ็บป่วยและความตาย อันเป็นสัจธรรมของชีวิตมนุษย์ เป็นอาชีพที่สร้างสรรค์และนำไปสู่ความพึงพอใจในความสำเร็จของคน มีรายได้มั่นคงและค่อนข้างสูง ไม่ต้องแข่งขันในการทำงานทำเนื่องจากเป็นที่ต้องการ เป็นอาชีพที่บุคคลในครอบครัวสืบทอดกันมา ช่วยดูแลตนเองให้มีสุขภาพแข็งแรง และสามารถให้การดูแลแก่บุคคลในครอบครัวได้ ได้รับการยอมรับจากแพทย์ปฏิบัติงานร่วมกับแพทย์และอาจจะรวมไปถึงการได้มีโอกาสเลือกแพทย์เป็นคู่สมรส และเป็นอาชีพที่มีความรับผิดชอบสูงต่อการดูแลช่วยเหลือผู้เจ็บป่วย ซึ่งการรับรู้นี้เป็นผลมาจากทัศนคติของบุคคลนั้นๆ ถ้าทัศนคติของผู้ที่จะเข้ามาเรียนพยาบาลไม่ดีกับวิชาชีพ ก็อาจส่งผลต่อการเรียนพยาบาลและกระทบถึงการประกอบอาชีพพยาบาลได้ ดังนั้นทั้งการรับรู้และทัศนคติ สามารถส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้

2. สภาพแวดล้อมภายในสถาบัน

2.1 ภายในหอพัก ในด้านความเป็นสัดส่วนความสะดวกที่จะพักในหอพักของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค กิจกรรมด้านการเรียน ด้านกฎระเบียบสามารถที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาได้ซึ่งจาก ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักของคณะมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียนและสามารถติดต่อกับสถานที่ต่างๆ ได้ง่ายเช่น สะดวกในการมาเข้าห้องสมุด การทำงานกลุ่ม และการมาปรึกษาอาจารย์ แต่ก็มีบางเรื่องเกี่ยวกับความไม่เป็นสัดส่วนและไม่สะดวก คือห้องพักรับแขก อยู่กันหลายคน มีเสียงดัง มีอุปกรณ์นันทนาการมีน้อย และไม่ค่อยมีกิจกรรมระหว่างกลุ่มมากนัก ระบบสื่อสารมีน้อยไม่สะดวก มีความปลอดภัยในทรัพย์สินน้อย ส่วนในด้านกฎระเบียบของหอพัก นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมดีแล้วมีแม่บ้านดูแลดี แต่ก็มีบางส่วนที่เห็นว่ากฎระเบียบล้ำสมัยและควรจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะในเรื่องการเช่าของอนุญาต ไปค้างที่บ้านในวันหยุดและการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าในหอพัก ซึ่งจากคำกล่าวของ อีวานและไวท์ (Ewan & White, 1984) และ เพ็ชใจ สัตยุดม (2536) ว่ากฎระเบียบเป็นแรงจูงใจภายนอกที่มีผลต่อความต้องการการเรียนรู้ของนักศึกษา แต่กฎระเบียบที่เข้มงวดเกินไป จะทำให้นักศึกษาเกิดความเครียด และเกิดความไม่พึงพอใจในสถาบัน ระเบียบพิจารณาความคิดและความประพฤติที่เข้มงวด และการพิจารณาโทษตามความคิด เช่น การฝึกระเบียบหอพักนักศึกษา ซึ่งครอบคลุมถึงข้อปฏิบัติของนักศึกษาระหว่างอยู่หอพัก คุณสมบัติของผู้เข้าอยู่หอพัก การพบแขกและสถานที่รับรองแขก การชำระเงินค่าบำรุง การรับประทานอาหารเช้าอยู่หอพัก เพ็ชใจ สัตยุดม (2536) ยังได้กล่าวอีกว่า นักศึกษาพยาบาลมีความรู้ดีกว่า วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เข้มงวด

และมีกฎระเบียบมากกว่าวิชาชีพอื่น ๆ ในความคิดของนักศึกษา ซึ่งเป็นวัยรุ่นทำให้เกิดความเครียด กฎระเบียบไม่ค่อยยืดหยุ่น การตัดสินใจเมื่อทำผิดค่อนข้างหนักกว่าวิชาชีพอื่น

2.2 ความคิดเห็นสภาพแวดล้อมในสถาบันในด้านวิธีการสอน สื่อการสอนและบรรยากาศในการเรียน จากผลการวิจัยพบว่าวิธีการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัญหาที่พบจากข้อคิดเห็นของนักศึกษา จะพบว่า มีอาจารย์บางท่านสอนเร็วเกินไป มีเอกสารประกอบการสอนน้อยและส่วนใหญ่จะเป็นการบรรยาย ไม่ค่อยมีเทคนิคใหม่ๆ ในด้านการใช้สื่อการสอนนักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลางและปัญหาที่พบ คือสื่อการสอนของอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นแผ่นใสบางท่านเขียนไม่ชัดเจน ใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษมาก ตัวหนังสือเล็กเกินไป และวางแผ่นใสไม่ตรง ทำให้อ่านไม่ชัดเจนจนไม่ทัน บรรยากาศในการเรียนนักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลางซึ่งนักศึกษาเห็นว่า ในขณะที่เรียนเพื่อนร่วมชั้นจะคุยเสียงดังทำให้ไม่มีสมาธิเรียน ในช่วงอากาศร้อน จะทำให้ง่วงนอน เบื่อ บางครั้งมีเสียงจากภายนอกดังรบกวนทำให้ขาดสมาธิซึ่งจากการศึกษาของ สุนัย วิวัฒนาการม (2521) พบว่า ขนาดของห้องเรียนไม่ได้สัดส่วน ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนน่าเบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุชาติ รัชกุล (2537) พบว่า ห้องเรียนควรติดตั้งเครื่องปรับอากาศ โสตทัศนอุปกรณ์ควรมีจำนวนมากเพียงพอและอยู่ในสภาพที่ดี ในห้องเรียนควรมีเก้าอี้ ไมโครโฟน เครื่องฉายแผ่นใส แผ่นใสพร้อมปากกา เครื่องฉายสไลด์ กระดาน ชอล์ก หรือปากกาเขียนกระดาน ควรมีประจำในห้องเรียน และมีเจ้าหน้าที่ดูแลทำความสะอาดทุกวัน สถาบันใดมีสภาพแวดล้อมด้านกายภาพที่ดี จะทำให้นักศึกษาพึงพอใจและไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ในกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์จากการศึกษาของ กมลพร หมูพยัคฆ์ (2528) ที่พบว่า การเรียนการสอนในปัจจุบัน ยังมีปัญหาอยู่มาก เพราะอาจารย์ส่วนใหญ่จะเป็นผู้บอกเนื้อหาวิชามากเกินไป โดยลืมนึกถึงกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน ขาดการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น หรือเกิดความคิดสร้างสรรค์ เมื่อผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดแต่เพียงอย่างเดียว ไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดหรือค้นคว้าหาความรู้จนเป็นนิสัย กิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษารู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิลาวรรณ พันธุ์พฤษย์ และสุนันท์ สังวรวงษ์นาค (2524) พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาล้วนใหญ่เกี่ยวกับทักษะการเรียนของตนเองได้แก่ การฟังคำบรรยาย จนไม่ทัน ปัญหาด้านจิตใจ นักศึกษาไม่ขยันหมั่นเพียรในการทำแบบฝึกหัดหรือรายงาน ไม่รู้จักแบ่งเวลาที่ดี ไม่ชอบเข้าห้องสมุดหรือค้นคว้าด้วยตนเอง ขาดความถนัดในการเรียน คำนอาจารย์ส่วนใหญ่อาจารย์ให้งานมากเกินไป ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้า อาจารย์ไม่พยายามทำความเข้าใจ ปัญหาและความรู้สึกของนักศึกษา รวมทั้งมักใช้การบรรยายอย่างเดียว ในเรื่องหลักสูตรและการบริหาร ปัญหาส่วนใหญ่คือหลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชามากเกินไป ไม่มีโครงการช่วยเหลือนักศึกษาที่เรียนค่อนข้างอ่อน ขาดบริการแนะแนว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาได้

ความสัมพันธ์กับอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลาง ซึ่งปัญหาที่พบบ้างคือ ไม่กล้าเข้าไปปรึกษาอาจารย์ อาจารย์ไม่มีเวลาให้ บางท่านเข้มงวดและวางตัวเกินไป ส่วนในด้านการเรียนอาจารย์ให้ความช่วยเหลือดี และดูแลอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นพรัตน์ ผลาพิบูลย์ แลคณะ (2527) ที่พบว่า คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนที่นักศึกษาต้องการคือ ความเป็นกันเอง กับนักศึกษา ต้องการให้อาจารย์เป็นแบบอย่างของพยาบาลที่ดี มีความชำนาญในการพยาบาล มีประสบการณ์ในการสอน มีวิธีการสอนที่เหมาะสม มีความรู้ มีคุณธรรม และมีบุคลิกลักษณะที่ดี เช่นเดียวกับ วอง (wong, 1987) ที่พบว่า อาจารย์ที่เฉลียว หรือบังคับนักศึกษา จะทำให้นักศึกษาเก็บกอดความรู้สึก ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการเรียนได้

3. ความคิดเห็นในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

จากการวิจัยพบว่า ในการนิเทศงานของอาจารย์ การมอบหมายงาน การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และสถานที่ฝึกงาน นักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลางปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ บางคิกอาจารย์ดูแลนักศึกษาไม่ทั่วถึง และไม่ได้รับการดูแลจากพี่พยาบาลเท่าที่ควร อาจารย์บางท่านมอบหมายงานมากเกินไป แต่บางคิกมีผู้ป่วยน้อย ทำให้ไม่มีความรู้ที่หลากหลาย นักศึกษาบางคนยังประยุกต์ทฤษฎีนำไปปฏิบัติไม่เป็น สถานที่ฝึกงานบางคิกคับแคบ ผู้ป่วยมีน้อยแต่บุคลากรมีมาก ทำให้ฝึกงานไม่สะดวก ซึ่ง ดวงฤดี สังโฆบล (2530) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกของนักศึกษาต้องคูกทั้ง นโยบายของแหล่งฝึกปฏิบัติ การมีส่วนเอื้อให้ฝึกปฏิบัติ พยาบาลประจำการสามารถนิเทศนักศึกษาพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพ มีระบบบริหารการพยาบาลอย่างชัดเจน มีอุปกรณ์และทรัพยากรที่จะเอื้ออำนวยในการฝึก มีทั้ง เครื่องมือเครื่องใช้ในการดูแลให้ความสุขสบายแก่ผู้ป่วย ตลอดจนคู่มือการปฏิบัติงาน คำราทางการพยาบาล ห้องอ่านหนังสือหรือสมุด ห้องประชุมปรึกษาทางการพยาบาล ตลอดจนสถานที่เก็บของเครื่องใช้ส่วนตัวของนักศึกษาพยาบาล และ สิ่งสนับสนุนต่างๆ ได้แก่ ผู้รับบริการจะต้องมีจำนวนเพียงพอและตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับนักศึกษาพยาบาล สิ่งเหล่านี้จะเอื้ออำนวยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล สิ่งสำคัญที่ ฮาร์ทและโรเทม (Hart & Rotem, 1994) ได้ศึกษา พบว่า ความพร้อมของพยาบาลในการนิเทศ มีหรือไม่มี ในการให้ความรู้ ช่วยเหลือ แนะนำ ตลอดจนพยาบาลต้องมีความชำนาญในการปฏิบัติคลินิกเป็นอย่างคิ ปฏิบัติคินเป็นแบบอย่างที่ดี การให้และรับข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนของพยาบาลก็คิงสิ่งจำเป็นในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล เพราะจะทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และยังทำให้พยาบาลได้ทราบบทบาทที่ชัดเจนของตนเอง การมีสัมพันธ์ภาพระหว่างพยาบาลกับนักศึกษาพยาบาล มีความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่งดี จะทำให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ กล้าที่จะขอความช่วยเหลือ ขอคำแนะนำปรึกษา ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา